

Spørgsmaal. Hvilke Kvalifikationer der skal kræves for at beklæde et Statsembede, er noget, som Statsmagten, Lovgivningsmagten, ene maa afgøre. Det er heller ikke rigtigt, at det Spørgsmaal maa løses ud fra det Synspunkt, om der er mere eller mindre Misfornøjelse med Amtmændene paa et vist Tidspunkt. Det var ikke ud fra den Opfattelse, at der var Misfornøjelse med de norske Amtmænd, man gik til at ændre Forholdet i Norge, og det vil heller ikke være ud fra en saadan Opfattelse, man gør det her. Ingen har mere end jeg haft Anledning til at udtale sig om, hvor godt Samarbejdet har været med de nuværende Amtmænd, og i hvilken Grad jeg har maattet paaskønne deres Udførelse af det overordentlig store Arbejde, til Dels liggende udenfor deres sædvanlige Arbejdsomraade, som disse Aar har paabyrdet dem. Men naar det ærede Medlem altsaa mener, at ingen har haft Bud efter Forslaget, er det for det første ikke rigtigt, fordi Overvejelserne vedrørende Lovforslaget har haft deres Udgangspunkt i en direkte Opfordring, nemlig den Opfordring, som fremkom fra Sønderjyderne, og her skal jeg tillade mig at sige, for at man kan være ganske klar over dette Spørgsmaal, at det almindelige Synspunkt, at vi maatte ønske, at der til Amtmandsembederne i Slesvig i Overgangstiden var knyttet Kendskab til sønderjyske Forhold og til tysk Ret og til tyske Forhold, paa ingen Maade behøvede at føre til, at Amtmandsembedet skulde fries for den juridiske Klausul, thi det kunde udmærket gennemføres paa den Maade, som det bliver gennemført paa i to af de sønderjyske Amter, nemlig i Haderslev og Sønderborg, hvor der udnævnes danske Embedsmænd med juridisk Eksamen, men til Embederne paa anden Maade knyttes sønderjysk Erfaring. Dette kunde fortræffeligt gøres ogsaa i de to andre Amter, Aabenraa og Tønder. Men det, man just fra sønderjysk Side ønskede, var, at i denne Overgangstid skulde man ikke paa alle de 4 sønderjyske Amtmandsstole se Jurister fra det nuværende Kongerige, men paa nogle af dem skulde man se Folk, som ikke var valgte paa Grund af denne Eksamen, men paa Grund af deres Kendskab til Befolkningens Kaar og til alle de Forhold, hvorunder de skal virke. Dette Ønske, som saaledes fremkom fra Sønderjylland — og som imødekommes, naar Udnævnelsen finder Sted, efter at Rigsdagen har givet sin Tilslutning dertil, hvad jeg jo ved, den vil give efter Forhandlingerne i det sønderjyske Udvalg —, dette Ønske er ganske det

samme som det, der gennem en Aarrække er fremkommet fra Befolkningen her i Landet som Udtryk for dens Opfattelse af dette Forhold. Det er en gammel Opfattelse i Befolkningen, at man maatte ønske, at disse Embeder, Amtmandsembederne, ikke var saa nøje behæftede med en saadan juridisk Klausul, saa man ikke kunde gaa udenfor Juristernes Kred, naar andre Personligheder maatte anses for at være særdeles egnede.

Det Bud har der altsaa været efter dette Lovforslag, at der ligger en lang folkelig Udvikling bag det. Nu kan jeg tage fejl i den Opfattelse, at der er Mulighed for dets Gennemførelse nu, men saa er det ikke, fordi den folkelige Udvikling ikke har stillet Kravet, men fordi de nuværende Partiforhold ikke tillader dette Kravs Opfyldelse. At jeg ikke staa helt ene og ikke staa uden Tilslutning i Partier, hvor dette folkelige Krav tidligere er fremkommet, skal jeg blot tillade mig at henviser til ved at oplæse nogle faa og meget træffende Linier om dette Spørgsmaal, som er skrevet af en Mand, der ikke tilhører hverken det radikale eller det socialdemokratiske Parti, nemlig Redaktøren af „Højskolebladet“. Hans Afhandling handler væsentlig om Venstres Stilling til Kirkespørgsmaal, men derefter siger han følgende: „Ogsaa en anden Lejlighed, der i høj Grad berører de grundtvigske Frihedskrav, har Venstre benyttet til at vende sin folkelige Fortid Ryggen. Nemlig da der var Spørgsmaal om Ikke-Juristers Adgang til at blive Amtmænd. Her var der Lejlighed for Venstre til at bryde et Stykke taabelig Eksamenstvang og til at begrænse Juristeriet her i Landet. Venstre benyttede ikke Lejligheden. Og her var der ikke en Gang 5“ — han sigter til en Afstemning i Folketinget — „ja, ikke en eneste, der fandt Anledning til at gaa sit eget Skud. Efter en Snor fulgte alle Partiet og hyldede Embedsvælden.“ Det ærede Medlem vil altsaa se, at han ikke har Ret i, at der slet ikke er Bud efter dette Lovforslag, og jeg føler mig ogsaa overbevist om, at naar det ærede Medlem med sin bekendte anerkendelsesværdige, af mig i høj Grad beundrede Grundighed og Omhyggelighed vil prøve Forslaget, vil han ogsaa komme til den Anskuelse.

Det ærede Medlem sagde saa, at Adgangen til at besætte disse Embeder med Ikke-Jurister blev kun sjælden benyttet i Norge, og udtalte, at det havde jeg ogsaa selv gjort opmærksom paa. Ja, jeg har udtrykkelig gjort opmærksom paa det, fordi jeg derigennem har villet betone, hvad dette